DECIZIA (PESC) 2022/2275 A CONSILIULUI

din 18 noiembrie 2022

de sprijinire a dezvoltării unui sistem recunoscut la nivel internațional pentru validarea gestionării armelor și muniției (SVGAM) în vederea combaterii proliferării ilicite

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 19 noiembrie 2018, Consiliul a adoptat Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) ilicite și a muniției aferente, intitulată „Securizarea armelor, protecția cetățenilor" (denumită în continuare „Strategia UE privind SALW"). Scopul Strategiei UE privind SALW este de a direcționa acțiunea europeană integrată, colectivă și coordonată în vederea preîntâmpinării și a reducerii achiziției ilicite de SALW și de muniție aferentă de către teroriști, infractori și alte persoane neautorizate, precum și de a promova tragerea la răspundere și comportamentul responsabil în ceea ce privește comerțul legal cu arme.

(2) În Strategia UE privind SALW se constată că un nivel scăzut de securitate a stocurilor de armament este un factor-cheie care permite deturnarea armelor și muniției de pe piețele legale către piețele ilicite. Uniunea Europeană și statele sale membre se angajează să ajute alte țări să își îmbunătățească gestionarea și securitatea stocurilor deținute de stat prin consolidarea cadrelor legislative și administrative naționale și prin consolidarea instituțiilor care reglementează furnizarea legală de SALW, precum și gestionarea stocurilor.

(3) Biroul pentru Probleme de Dezarmare al Organizației Națiunilor Unite (UNODA) a elaborat standarde și bune practici pentru gestionarea armelor de calibru mic și a muniției, în special Orientările tehnice internaționale privind muniția (IATG) și Compendiul modular de implementare a controlului armelor de calibru mic (MOSAIC), cunoscut anterior sub denumirea de Standardele internaționale pentru controlul armelor de calibru mic (ISACS). Prin Strategia UE privind SALW, Uniunea Europeană se angajează să promoveze și să pună în aplicare standarde și bune practici.

(4) La 30 iunie 2018, cea de a treia Conferință a Organizației Națiunilor Unite (ONU) de evaluare a progreselor realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a Programului de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale a adoptat un document final în care statele și-au reînnoit angajamentul de a preîntâmpina și de a combate deturnarea armelor de calibru mic și a armamentului ușor. Statele au reafirmat că urmează să intensifice eforturile naționale pentru a asigura gestionarea sigură, securizată și eficace a stocurilor de arme de calibru mic și armament ușor deținute de guverne, în special în situațiile de conflict și postconflict. De asemenea, statele au confirmat aplicarea standardelor internaționale relevante în ceea ce privește consolidarea punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale.

(5) La 24 decembrie 2021, Adunarea Generală a ONU a adoptat Rezoluția 76/233 prin care s-a constituit un grup de lucru deschis (OEWG) pentru a elabora un set de angajamente politice reprezentând nou cadru mondial care va aborda lacunele existente în gestionarea muniției pe toată perioada ciclului său de viață. Cea de a opta reuniune bienală a statelor pentru examinarea punerii în aplicare a Programului de acțiune al ONU (BMS8) din 2022 a luat act de respectivul OEWG.

(6) Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU afirmă că lupta împotriva comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor este necesară pentru realizarea a numeroase obiective de dezvoltare durabilă, inclusiv a celor privind pacea, justiția și instituțiile solide, reducerea sărăciei, creșterea economică, sănătatea, egalitatea de gen și orașele sigure. Prin urmare, în cadrul obiectivului de dezvoltare durabilă 16.4, toate statele s-au angajat să reducă în mod semnificativ fluxurile financiare ilicite și fluxurile de arme ilicite.

(7) În Agenda pentru dezarmare intitulată „Asigurarea viitorului nostru comun”, care a fost prezentată la 24 mai 2018, secretarul general al ONU a solicitat abordarea problemei acumulării excesive de arme convenționale și a comerțului ilicit cu acestea și sprijinirea abordărilor la nivel de țară privind armele de calibru mic. Uniunea a decis să sprijine acțiunea nr. 22 din agendă: „Securizarea stocurilor excesive și a celor gestionate necorespunzător”.

(8) La 4 decembrie 2017, Adunarea Generală a ONU a adoptat Rezoluția 72/55 privind problemele care derivă din acumularea de stocuri excedentare de muniție convențională. Respectiva rezoluție sprijină inițiativele la nivel internațional, regional și național care clarifică îmbunătățirea gestionării durabile a muniției, inclusiv prin punerea în aplicare a IATG.

(9) Centrul internațional pentru deminare umanitară din Geneva (GICHD) contribuie la dezvoltarea, revizuirea și promovarea Standardelor internaționale privind acțiunea de luptă împotriva minelor și, prin intermediul Echipei sale consultative pentru gestionarea muniției (AMAT), la dezvoltarea, revizuirea și diseminarea IATG. AMAT a fost creată ca urmare a unei inițiative comune a GICHD și a UNODA pentru a răspunde la nevoia urgentă de a acorda statelor sprijin în ceea ce privește gestionarea sigură, securizată și eficace a muniției, în conformitate cu IATG.

(10) Uniunea a analizat posibilitatea de a institui un sistem recunoscut la nivel internațional pentru a valida politica și practica în materie de arme și muniție la nivelul statului și al utilizatorilor finali. Prin Decizia (PESC) 2020/979 a Consiliului ([1]), proiectul de dezvoltare a unui SVGAM recunoscut la nivel internațional pentru a preveni proliferarea ilicită și exploziile accidentale a fost încredințat AMAT.

(11) Deși există diverse standarde, orientări și bune practici internaționale pentru gestionarea și securitatea stocurilor, în prezent nu există o metodologie recunoscută la nivel internațional care să ofere asigurări cu privire la capacitățile unei țări terțe sau ale unui utilizator final de a preveni deturnarea stocurilor lor de arme și muniție menționată la articolul 11 din Tratatul privind comerțul cu arme. O metodologie recunoscută la nivel internațional pentru validarea independentă a conformității cu standardele internaționale de gestionare a armelor va face cuantificabil impactul asistenței Uniunii acordate țărilor terțe în ceea ce privește gestionarea stocurilor de arme și va sprijini, de asemenea, evaluarea riscurilor în contextul controlului exporturilor de arme,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) În vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind SALW, prezenta decizie urmărește să sprijine eforturile de a asigura gestionarea în condiții de siguranță și securitate a SALW și a muniției aferente prin îmbunătățirea proceselor decizionale ale părților interesate care își desfășoară activitatea în domeniul controlului exporturilor și al cooperării și asistenței internaționale.

(2) În temeiul alineatului (1), prezenta decizie are următoarele obiective:

(a) crearea unui SVGAM operațional; și

(b) încurajarea eforturilor organizațiilor regionale și ale statelor lor membre de a-și dezvolta propriile SVGAM.

(3) O descriere detaliată a proiectului figurează în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

(1) Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate („ÎR”) este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.

([1]) Decizia (PESC) 2020/979 a Consiliului din 7 iulie 2020 de sprijinire a dezvoltării unui sistem recunoscut la nivel internațional pentru validarea gestionării armelor și muniției în conformitate cu standarde internaționale deschise (JO L 218, 8.7.2020, p. 1).

(2) Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a proiectului menționat la articolul 1 se realizează de către Centrul internațional pentru deminare umanitară din Geneva (GICHD) și de către agenția sa specializată, Echipa consultativă pentru gestionarea muniției (AMAT).

(3) GICHD și AMAT își îndeplinesc atribuțiile sub responsabilitatea ÎR. În acest scop, ÎR încheie acordurile necesare cu GICHD.

Articolul 3

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a proiectului finanțat de Uniune este de 1 792 690,84 EUR.

(2) Cheltuielile finanțate din valoarea de referință prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (1). În acest scop, aceasta încheie acordul necesar cu GICHD. Acordul prevede că GICHD trebuie să asigure vizibilitatea contribuției Uniunii într-un mod corespunzător în raport cu valoarea acesteia.

(4) Comisia depune eforturile necesare pentru a încheia acordul menționat la alineatul (3) cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la eventualele dificultăți survenite în decursul respectivului proces și cu privire la data încheierii acordului.

Articolul 4

(1) ÎR raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii, pe baza unor rapoarte descriptive periodice întocmite de GICHD. Rapoartele respective stau la baza evaluării care urmează să fie realizată de Consiliu.

(2) Comisia raportează cu privire la aspectele financiare ale proiectului menționat la articolul 1.

Articolul 5

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Prezenta decizie expiră după 36 de luni de la data încheierii acordului menționat la articolul 3 alineatul (3). Cu toate acestea, prezenta decizie expiră după șase luni de la data intrării sale în vigoare în cazul în care niciun acord nu a fost încheiat în respectivul termen.

Adoptată la Bruxelles, 18 noiembrie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
M. BEK

ANEXĂ

DOCUMENT DE PROIECT

DEZVOLTAREA UNUI SISTEM RECUNOSCUT LA NIVEL INTERNAȚIONAL PENTRU VALIDAREA GESTIONĂRII ARMELOR ȘI MUNIȚIEI (SVGAM) ÎN VEDEREA COMBATERII PROLIFERĂRII ILICITE

1. **Context**

Există un consens din ce în ce mai mare, în cadrul comunității de control al armelor, cu privire la rolul central al gestionării eficace a stocurilor în consolidarea măsurilor de control al exporturilor care previn deturnarea. În documentul de lucru pregătit pentru cea de a șaptea Conferință a statelor părți (CSP7) la Tratatul privind comerțul cu arme (TCA), președinția CSP7 a invitat statele părți „să ia în considerare toate aspectele gestionării stocurilor, atât înainte de autorizarea exportului, cât și în urma depozitării în condiții de siguranță și securitate după livrare." În plus, pe lângă schimbul de informații privind activitățile ilicite [articolul 11 alineatul (5) și articolul 15 alineatul (4) din TCA], aceasta a încurajat „statele importatoare și exportatoare să convină asupra unor condiții și garanții specifice privind instalațiile de depozitare, marcarea articolelor sau controlul utilizatorilor finali, înainte de export." În sfârșit, ca mijloc de respectare a articolului 13 alineatul (2), președinția CSP7 a propus ca statele părți să raporteze cu privire la măsurile luate pentru consolidarea securității fizice și a gestionării stocurilor (PSSM), ca o indicație a acțiunilor întreprinse pentru prevenirea și combaterea deturnării ([1]).

Furnizarea de asigurări, astfel cum sunt descrise în documentul de lucru CSP7, în legătură cu practicile de gestionare a stocurilor dintr-o țară terță rămâne o provocare. Domeniul este unul tehnic, iar informațiile sunt tratate ca fiind extrem de sensibile. Acest lucru complică eforturile de schimb de informații. În multe sectoare, private și publice, evaluările conformității sunt utilizate pentru a oferi garanții cu privire la eficacitatea, siguranța și securitatea produselor și serviciilor. Evaluările conformității oferă metode recunoscute la nivel internațional pentru a stabili dacă produsul sau serviciul respectă normele și standardele acceptate. Deși există diverse standarde, orientări și bune practici internaționale pentru gestionarea și securitatea stocurilor, în prezent nu există o metodologie recunoscută la nivel internațional care să ofere asigurări cu privire la capacitățile unei țări terțe sau ale unui utilizator final de a preveni deturnarea stocurilor lor de arme și muniție [articolul 11 alineatul (1) din TCA].

În acest context, din 2020, Uniunea Europeană (UE) a analizat posibilitatea de a institui un sistem recunoscut la nivel internațional pentru a valida politica și practica în materie de arme și muniție la nivelul statului și al utilizatorilor finali. Prin adoptarea Deciziei (PESC) 2020/979 a Consiliului astfel cum a fost modificată prin Decizia (PESC) 2021/2075 a Consiliului, UE a însărcinat Echipa consultativă pentru gestionarea muniției (AMAT) a Centrului internațional pentru deminare umanitară din Geneva (GICHD) cu proiectul „Dezvoltarea unui sistem de validare a gestionării armelor și muniției (SVGAM) recunoscut la nivel internațional pentru a preveni proliferarea ilicită și exploziile accidentale". Acesta a fost un efort multianual, împărțit în faze concrete, cu obiective și rezultate specifice.

Prima etapă [Decizia (PESC) 2020/979] a urmărit examinarea fezabilității creării unui sistem de validare recunoscut la nivel internațional a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) și a practicilor de gestionare a muniției. Fezabilitatea sistemului a fost evaluată în ceea ce privește șapte categorii care vizează considerații de ordin tehnic, politic, juridic și economic și aspecte care țin de siguranța militară, de siguranța și securitatea comunitară, precum și de actualitate. Studiul a constatat că, deși nu există semnale de alertă care să împiedice dezvoltarea unui astfel de sistem, voința politică a părților interesate de a participa la acesta s-ar baza, în cele din urmă, pe concepția finală. Prin urmare, părțile interesate nu și-au putut asuma angajamente înainte ca întrebările referitoare la proiectarea finală a sistemului să fie clare.

A doua etapă [Decizia (PESC) 2021/2075] a urmărit dezvoltarea instrumentului de evaluare care ar servi drept fundament al sistemului și definirea unor opțiuni adecvate pentru SVGAM. A fost creat un instrument de autoevaluare și au fost explorate potențiale opțiuni pentru un sistem de validare. Proiectul s-a încheiat cu o abordare recomandată pentru dezvoltarea unui SVGAM operațional.

Ce este SVGAM?

Informațiile privind situația generală a practicilor de gestionare a armelor și muniților prezintă interes pentru mai multe părți interesate, atât interne, cât și străine. De exemplu, autoritățile de control al exporturilor și-ar putea consolida evaluările riscurilor de deturnare efectuate înainte de autorizarea unei licențe de export prin îmbunătățirea analizei etapei de depozitare ulterioară livrării, în timp ce cooperarea internațională și furnizarea de asistență pot direcționa mai bine nevoile din analiza capacităților actuale.

([1]) Proiect de document de lucru al președintelui CSP7 intitulat „Consolidarea eforturilor de eradicare a comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor și asigurarea unei gestionări eficiente a stocurilor".

SVGAM este conceput pentru a facilita schimbul de informații privind capacitatea utilizatorilor finali de a menține stocuri sigure și securizate. Efectuează acest lucru prin evaluarea capacităților structurale ale unui sistem de gestionare a utilizatorilor finali în raport cu cele mai bune practici recunoscute la nivel internațional care se regăsesc în Orientările tehnice internaționale privind munițiile (IATG) și în Compendiul modular de punere în aplicare a controlului armelor de calibru mic (MOSAIC).

În centrul SVGAM se află instrumentele dezvoltate în cursul punerii în aplicare a Deciziei (PESC) 2021/2075 a Consiliului. O autoevaluare standardizată, unul dintre principalele rezultate elaborate în cursul punerii în aplicare a Deciziei (PESC) 2021/2075, oferă o metodologie care analizează complexitatea cadrului sistemului de gestionare, astfel cum este definit în liniile de facilitare a capacităților prezentate în IATG 01:35. Această autoevaluare este însoțită de un document care orientează interpretarea rezultatelor. Instrumentul în sine poate servi drept instrument bilateral de schimb de informații cu privire la situația generală a practicilor de gestionare a armelor și muniției de către forțele armate.

SVGAM devine un „sistem" atunci când instrumentul devine utilizat în mod obișnuit în cadrul unei organizații pentru a sprijini nevoile comune. Organizațiile formate din state membre cu cerințe comune de control al exporturilor, reglementări privind importul, obiective de consolidare a capacităților sau nevoi de monitorizare a punerii în aplicare a instrumentului sunt principalii candidați pentru a beneficia de pe urma creării unui sistem. În fiecare caz, o platformă comună facilitează și mai mult schimbul de informații. Evaluarea standardizată ar putea fi utilizată pentru a răspunde nevoilor mai multor părți interesate. O autoevaluare ar putea fi valabilă timp de mai mulți ani, permițând astfel ca analiza deja autorizată să fie comunicată părților interesate aprobate. Acest lucru ar putea reduce sarcina de raportare pentru utilizatorul final, sporind în același timp eficiența capacității funcționarilor însărcinați cu controlul exporturilor de a accesa informații privind condițiile de depozitare post-livrare ale utilizatorului final potențial importator, în timpul etapei de preautorizare.

Există mai multe opțiuni pentru crearea unui SVGAM. Acest lucru permite unei organizații să adapteze sistemul la nevoile sale specifice. Anumite organizații pot beneficia de pe urma creării unui sistem de validare, în cadrul căruia o analiză standardizată poate fi partajată între utilizatorii autorizați. Alte organizații pot considera că validarea este problematică și, prin urmare, pot alege opțiuni mai puțin specifice de schimb de informații. Stabilirea caracteristicilor acceptabile pentru fiecare organizație va fi esențială pentru dezvoltarea sistemelor SVGAM.

Pe baza realizărilor și constatărilor menționate mai sus, faza a III-a a proiectului se va axa pe continuarea dezvoltării SVGAM. Va fi adoptată o abordare regională pentru dezvoltarea sistemelor de validare, cu accent pe identificarea și valorificarea structurilor și mecanismelor organizaționale regionale existente pentru schimbul de informații și dezvoltarea de metodologii și instrumente adaptate pentru validarea sistemelor naționale de gestionare a armelor și munițiilor (inclusiv prin dezvoltarea unui instrument de autoevaluare și a unor orientări corespunzătoare pentru efectuarea evaluării și interpretarea rezultatelor evaluării).

2. **Abordarea tehnică**

Acest proiect își propune să dezvolte sisteme independente de validare a gestionării armelor și munițiilor (SVGAM) în cadrul structurilor organizaționale regionale existente. Fiecare sistem va funcționa independent și se va baza pe instrumentele și orientările metodologice elaborate în timpul punerii în aplicare a Deciziei (PESC) 2021/2075 a Consiliului. Instrumentul include o metodologie standardizată de autoevaluare adaptată la contextul și standardele regiunii, un proces convenit de validare sau de punctare care poate utiliza expertiza din regiune pentru a analiza rezultatele autoevaluării, o platformă de schimb de informații pentru a facilita transferul anumitor informații către autoritățile solicitante autorizate și un cadru mic de guvernanță pentru a menține sustenabilitatea sistemului.

Prin punerea în aplicare a acestui proiect, UE ar urma să conceapă, să dezvolte, să testeze și să pună în aplicare primul sistem regional SVGAM. SVGAM al UE ar servi drept platformă pentru ca statele membre să partajeze și să acceseze, într-un format standardizat, informații referitoare la practicile de gestionare a armelor și muniției pe baza autoevaluărilor efectuate de utilizatorii finali din țări terțe. UE ar contribui în mod activ la proiectarea tuturor caracteristicilor sistemului, utilizând o rețea de experți din cadrul UE și al statelor membre ale UE pentru a oferi consiliere cu privire la toate domeniile proiectării. Facilitarea discuțiilor cu rețeaua și punerea în aplicare a proiectării vor fi responsabilitatea GICHD.

SVGAM al UE ar consolida abilitatea subgrupului pentru exporturi de arme convenționale (COARM) din cadrul Grupului de lucru pentru neproliferare și exporturi de arme, a autorităților de control al exporturilor din statele membre și a Instrumentului european pentru pace (IEP) de a analiza deturnarea ulterioară livrării și riscurile de explozie accidentală asociate cu sistemele de gestionare a armelor și muniției ale unui utilizator final. Aceste informații ar sprijini evaluările riscurilor de deturnare efectuate de acestea înainte de autorizarea acordării licențelor. Autoevaluarea SVGAM ar putea

sprijini, de asemenea, subgrupul pentru neproliferare și dezarmare (CONOP) din cadrul Grupului de lucru pentru neproliferare și exporturi de arme și procesele de asistență internațională și de consolidare a capacităților ale statelor membre ale UE, prin furnizarea unei evaluări standardizate a aderării la bunele practici internaționale a cadrului de gestionare a armelor și munițiilor. Acest lucru ar sprijini identificarea punctelor slabe și a nevoilor, direcționând astfel eforturile de consolidare a capacităților către domeniile în care resursele sunt cele mai necesare.

Acest proiect va sensibiliza, de asemenea, alte subregiuni cu privire la SVGAM și la beneficiile dezvoltării unei abordări standardizate pentru evaluarea și schimbul de informații privind practicile de gestionare a armelor și munițiilor. Obiectivul acestei sensibilizări este de a încuraja alte organizații regionale să dezvolte SVGAM adaptate și să sprijine utilizarea instrumentului de autoevaluare. Acest efort se va baza pe eforturile de informare desfășurate în cursul punerii în aplicare a Deciziilor (PESC) 2020/979 și (PESC) 2021/2075 ale Consiliului. Dacă, în cursul sensibilizării, o organizație regională solicită sprijin pentru dezvoltarea unui SVGAM, proiectul ar putea redirecționa resursele pentru a sprijini acest efort.

3. **Obiective globale**

Scopul principal al acestui proiect este de a sprijini eforturile de a asigura gestionarea în condiții de siguranță și securitate a SALW și a muniției aferente prin îmbunătățirea proceselor decizionale ale părților interesate care își desfășoară activitatea în domeniul controlului exporturilor și al cooperării și asistenței internaționale.

Acest obiectiv va fi atins prin creșterea transparenței practicilor de gestionare a SALW și a muniției, puse în aplicare de utilizatorii finali dintr-o țară terță. Printr-o mai mare sensibilizare cu privire la aceste practici, părțile interesate vor fi în măsură să ia decizii mai bune în legătură cu autorizarea transferurilor și inițiativele de consolidare a capacităților.

Pentru atingerea acestui obiectiv, proiectul va depune eforturi pentru îndeplinirea a două obiective principale:

1) crearea unui sistem SVGAM operațional;

2) încurajarea eforturilor organizațiilor regionale și a statelor lor membre de a-și dezvolta propriile SVGAM.

4. **Descrierea activităților**

Obiectivul 1: crearea unui sistem SVGAM operațional

Anul 1: Consolidarea cadrului SVGAM

ACTIVITĂȚI		REALIZĂRI
Instituirea unei rețele consultative a UE formate din părțile interesate care pot oferi consultanță de specialitate cu privire la orientările de fond și operaționale privind chestiuni legate de politica și activitățile UE. Acestor consilieri li se va solicita să își exprime punctul de vedere pe parcursul etapei de dezvoltare a SVGAM al UE, pentru a se asigura că sistemul este adecvat scopurilor UE. Echipa de proiect a GICHD va fi responsabilă de punerea în aplicare a recomandărilor acestora. Se vor depune eforturi pentru organizarea pe tot parcursul anului a mai multor reuniuni cu prezență fizică. Scopul rețelei consultative este de a se asigura că părțile interesate din UE își asumă rolul de lider în conceperea unui sistem care să corespundă nevoilor și proceselor lor de lucru. Consilierii vor contribui la definirea următoarelor caracteristici ale sistemului: — proiectarea unei politici pentru operațiunile SVGAM și pentru supravegherea și întreținerea sistemului; — revizuirea instrumentelor de autoevaluare din punctul de vedere al caracterului corespunzător și adecvat al nevoilor; — stabilirea entităților adecvate pentru a efectua validarea și supravegherea punerii în aplicare a SVGAM; — stabilirea tipului de schimb de informații care urmează să fie permis pe platforma electronică și la nivel bilateral.		Punerea în aplicare a instrumentelor UE adaptate la criteriile UE și validate de UE. Elaborarea unui document-cadru pentru SVGAM al UE, împreună cu o strategie de dezvoltare.

Validarea analizei de autoevaluare și validare. Instrumentele generice de autoevaluare elaborate în cursul punerii în aplicare a Deciziei (PESC) 2021/2075 a Consiliului trebuie să fie revizuite, adaptate și validate de experții tehnici ai UE pentru a se asigura că sunt adecvate cerințelor părților interesate din UE. Efectuarea unei validări tehnice a instrumentelor de autoevaluare aprobate de experții tematici (gestionarea armelor și munițiilor și controlul exporturilor). Evaluarea cerințelor de design web pentru crearea platformei de schimb de informații. Pe baza recomandărilor formulate de consilierii UE, evaluarea va stabili cerințele de programare pentru crearea platformei web dorite.		Includerea de note și corespondență preluate din comunicările cu rețeaua consultativă a UE.
		Înființarea unui plan de dezvoltare a platformei web care include proiectarea, dezvoltarea, testarea și finalizarea.

Anul 2: Testarea de instrumente și sisteme

ACTIVITĂȚI		**REALIZĂRI**
Testarea instrumentelor de autoevaluare în țările terțe. Testele vor consta în trei elemente: — sprijinirea țărilor terțe și a oricăror actori (brokeri etc.) implicați în eforturile acestora de a finaliza o autoevaluare satisfăcătoare; — evaluarea provocărilor în materie de punere în aplicare cu care se confruntă toți actorii implicați în finalizarea evaluării și preocupările acestora cu privire la schimbul de informații; — elaborarea unui raport de evaluare care să evidențieze provocările și lecțiile învățate.		Întocmirea unui raport de evaluare a procesului de autoevaluare.
Proiectarea, testarea și validarea platformei web în conformitate cu specificațiile prezentate de rețeaua consultativă a UE.		Materiale de formare separate pentru a efectua autoevaluarea și validarea.
Elaborarea de materiale de formare și proceduri operaționale pentru a sprijini eforturile de finalizare a autoevaluării, de standardizare a procesului de validare și de orientare a mecanismului de supraveghere a sistemului.		Elaborarea de politici și proceduri operaționale pentru efectuarea validării și pentru mecanismul de supraveghere a sistemului.
Elaborarea de documente de politică pentru funcționarea și supravegherea SVGAM.		O platformă web pentru schimbul de informații privind SVGAM
Actualizarea rețelei consultative a UE cu privire la stadiul punerii în aplicare și discutarea provocărilor și a întrebărilor care apar.		Note pentru consilierii UE.

Obiectivul 2: încurajarea altor organizații să își dezvolte propriile SVGAM regionale.

Anul 1: Introducerea SVGAM în două organizații regionale; continuarea examinării legăturilor cu instrumentele internaționale

ACTIVITĂȚI	REALIZĂRI
Desfășurarea de activități de informare cu două organizații regionale și cu statele membre ale acestora pentru a promova conceptul regional al SVGAM. Acest lucru va consta în până la trei vizite în regiune. Prima întâlnire cu organizația regională va fi utilizată pentru a încuraja dezvoltarea unui SVGAM regional și, dacă se dorește, pentru a începe planificarea etapelor următoare. O a doua reuniune ar include toate statele membre UE și ar servi drept introducere față de sistem și beneficii. Se așteaptă ca reuniunile ulterioare să încurajeze și să planifice în continuare crearea unui SVGAM regional.	Sensibilizarea organizațiilor regionale și a statelor lor membre cu privire la SVGAM al UE și la beneficiile creării propriului sistem.
Participarea la reuniunile instrumentelor regionale și internaționale de control al armelor. Aceasta ar putea include organizarea de evenimente conexe sau de alte evenimente de promovare a SVGAM și a dezvoltării SVGAM al UE.	

Anii 2 și 3: Introducerea SVGAM în cadrul a două organizații regionale pe an, continuarea promovării la nivel internațional

Notă: în anii 2 și 3, planul de proiect prezintă o variație în funcție de rezultatul eforturilor din anul precedent de promovare a SVGAM la nivel regional. Planul inițial este de a organiza două activități de informare regională pe an, în conformitate cu formatul descris în anul 1. Cu toate acestea, dacă o organizație regională confirmă dorința de a pune în aplicare SVGAM, atunci AMAT va solicita permisiunea UE de a redirecționa o parte din resursele pentru dezvoltarea SVGAM în regiunea care solicită sistemul. Acest lucru ar duce la o scădere a numărului de organizații regionale angajate anual, dar ar putea crește numărul de state care utilizează și beneficiază de pe urma cadrului SVGAM.

5. **Agenția de punere în aplicare din punct de vedere tehnic**

Centrul internațional pentru deminare umanitară de la Geneva (GICHD), prin intermediul agenției sale specializate AMAT, va conduce punerea în aplicare a proiectului. În mod specific, AMAT va conduce gestionarea și punerea în aplicare a tuturor activităților din cadrul acestui proiect și își va menține responsabilitatea în ceea ce privește bugetul și raportarea. Echipa AMAT a fost, de asemenea, responsabilă de gestionarea și punerea în aplicare a acțiunilor în temeiul Deciziilor (PESC) 2020/979 și (PESC) 2021/2075 ale Consiliului.

AMAT intenționează să implice consultanți experți pentru a sprijini diferite aspecte ale acestui proiect. În special, vor fi recrutați experți în domeniul dezvoltării web, al evaluării conformității și al gestionării SALW pentru a sprijini punerea în aplicare a aspectelor proiectului. Acești consultanți vor fi selectați printr-un proces de recrutare autorizat.

6. **Relevanță**

Acest proiect, inclusiv obiectivele, activitățile și realizările sale, este aliniat la mai multe strategii și acorduri politice ale Uniunii Europene.

Strategia din 2018 a UE împotriva armelor de foc, armelor de calibru mic și armamentului ușor ilicite și a muniției aferente (Strategia privind SALW)

Scopul Strategiei din 2018 privind SALW este de a direcționa acțiunea europeană integrată, colectivă și coordonată în vederea preîntâmpinării și a reducerii achiziției ilicite de SALW și de muniție aferentă..., precum și de a promova tragerea la răspundere și comportamentul responsabil în ceea ce privește comerțul legal cu arme ([2]). Strategia privind SALW prevede acțiuni specifice privind gestionarea stocurilor și angajează UE să sprijine cooperarea și asistența pentru punerea în aplicare a Programului de acțiune al ONU, inclusiv gestionarea stocurilor; promovează și pune în aplicare standardele și bunele practici pentru manipularea armelor de calibru mic [ISACS (în prezent MOSAIC]) și a muniției (IATG).

Un SVGAM al UE ar contribui la eforturile UE de punere în aplicare a Strategiei din 2018 privind SALW:

— prevenirea deturnării și promovarea responsabilității în cadrul comerțului legal cu SALW reprezintă un obiectiv declarat al SVGAM. SVGAM al UE poate sprijini evaluările riscurilor de deturnare efectuate înainte de autorizarea licențelor de export.

— SVGAM al UE poate sprijini cooperarea și asistența în domeniul gestionării stocurilor prin identificarea punctelor slabe ale sistemului de gestionare și prin rolul său de instrument de monitorizare pentru urmărirea schimbărilor sau a îmbunătățirilor în practică.

— Metodologia de autoevaluare promovează punerea în aplicare a MOSAIC și IATG ca standardele pe baza cărora se măsoară evaluarea conformității.

Planul de acțiune al UE privind traficul de arme de foc pentru perioada 2020-2025

Planul de acțiune al UE privind traficul de arme de foc pentru perioada 2020-2025 în vederea combaterii traficului ilicit în cadrul UE și al partenerilor din Europa de Sud-Est (Balcanii de Vest, Moldova și Ucraina) recunoaște necesitatea de a spori securitatea stocurilor în Europa de Sud-Est și sprijină regiunea Balcanilor de Vest ([3]). Foaia de parcurs prevede și creșterea securității gestionării stocurilor, realizarea de progrese în ceea ce privește regulamentele, precum și monitorizarea conformității corespunzătoare ([4]). În plus, acțiunea 4.2 impune încurajarea unei mai bune gestionări a stocurilor în regiunea Sahel.

Deși SVGAM al UE nu are o orientare regională, acesta poate sprijini eforturile de identificare a deficiențelor structurale ale practicilor de gestionare a stocurilor ale unui utilizator final. Metodologia autoevaluării este deosebit de adecvată pentru identificarea deficiențelor din reglementările în materie de securitate.

Poziția comună a UE din 2008 privind exporturile de arme (poziția comună a UE) și Ghidul de utilizare voluntară a poziției comune ([5])

Poziția comună a UE conține opt criterii care evidențiază patru seturi de riscuri pe care statele membre trebuie să le considere drept temei pentru refuzarea unei licențe de export, precum și patru seturi de factori pe care statele trebuie să „îi ia în considerare" atunci când evaluează o cerere de licență de export. Criteriul 7 se referă la „existența riscului ca tehnologia sau echipamentul militar să fie deviate în cadrul țării cumpărătoare sau reexportate în condiții indezirabile" ca fiind un factor pe care exportatorul ar trebui să îl ia în considerare. Poziția comună adaugă că exportatorul, atunci când evaluează riscul de deturnare, ar trebui să ia în considerare „capacitatea tehnică a țării de destinație de a efectua controale eficiente ale exporturilor".

Ghidul de utilizare a poziției comune a UE, care oferă instrucțiuni suplimentare, dar fără caracter obligatoriu, cu privire la modul de punere în aplicare a dispozițiilor prezentului document, invită exportatorii să analizeze dacă în țara beneficiară (*a*) „gestionarea și securitatea stocurilor" este „la un standard suficient" (inclusiv MOSAIC și IATG) și (*b*) dacă au existat „cazuri cunoscute de probleme legate de scurgeri de stocuri" ([6]).

([2]) Consiliul Uniunii Europene, Concluziile Consiliului privind adoptarea unei strategii a UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite și a muniției aferente, Bruxelles, 19 noiembrie 2018, documentul 13581/18, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13581-2018-INIT/ro/pdf>.

([3]) Comisia Europeană, Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Planul de acțiune al UE privind traficul de arme de foc pentru perioada 2020-2025 (nota 30).

([4]) A se vedea Obiectivul 7 din „Roadmap for a sustainable solution to the illegal possession, misuse and trafficking of Small Arms and Light Weapons (SALW)/firearms and their ammunition in the Western Balkans by 2024" (Foaia de parcurs pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, utilizarea abuzivă și traficul de arme de calibru mic și armament ușor (SALW)/arme de foc și muniție aferentă în Balcanii de Vest până în 2024), Londra, 10 iulie 2018, <https://www.seesac.org/f/docs/publications-salw-control-roadmap/Regional-Roadmap-for-a-sustainable-solution-to-the.pdf>.

([5]) Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (nota 7).

([6]) Consiliul Uniunii Europene, Ghid de utilizare a Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului [astfel cum a fost modificată prin Decizia (PESC) 2019/1560 a Consiliului], p. 129.

Ghidul de utilizare menționează importanța unei gestionări eficace a securității și a stocurilor nu numai în ceea ce privește punerea în aplicare a criteriului 7 și evaluarea riscului de deturnare, ci și în ceea ce privește aplicarea criteriilor 1 și 2 din poziția comună a UE, care vizează respectarea obligațiilor internaționale și, respectiv, respectarea drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar. În special, ghidul consideră că respectarea standardelor avute în vedere de Programul de acțiune al ONU, inclusiv a celor referitoare la gestionarea stocurilor, este relevantă pentru a evalua respectarea de către beneficiari a obligațiilor internaționale în conformitate cu criteriul 1 ([7]). În plus, ghidul se referă la prezența unor „proceduri adecvate" pentru „gestionarea și securitatea stocurilor, inclusiv pentru surplusul de arme și muniții" și la prezența unei probleme în ceea ce privește „furtul și scurgerile din stocuri" în țara utilizatorului final declarat, ca elemente care trebuie luate în considerare pentru a evalua prezența unui risc ca armele exportate să poată fi utilizate cu încălcarea drepturilor omului sau a dreptului internațional umanitar în conformitate cu criteriul 2 ([8]).

Poziția comună a UE și Ghidul de utilizare oferă, de asemenea, orientări relevante pentru schimbul de informații, o componentă importantă a SVGAM. Articolul 4 din poziția comună a UE prevede ca statele membre să facă schimb de informații privind refuzurile licențelor de export și să se consulte atunci când au în vedere aprobarea unei licențe „identice în esență" cu o licență refuzată anterior de un alt stat membru. Această dispoziție este consolidată în continuare prin articolul 7 din poziția comună a UE, care impune statelor membre „să își consolideze cooperarea și să își promoveze convergența" în domeniul controlului exporturilor de arme prin „schimbul de informații relevante" nu doar cu privire la refuzuri, ci și cu privire la politicile privind exportul de arme. Ghidul de utilizare încurajează statele membre să facă schimb de informații în cadrul Grupului de lucru pentru neproliferare și exporturi de arme (COARM) și, de asemenea, prin intermediul „sistemului online COARM sau, în cazul în care clasificarea «Restricted» (restrâns) este considerată adecvată, prin mesajele COREU". Schimbul de informații ar trebui să includă, de asemenea, informații care pot fi utile altor state membre pentru a preveni riscul de deturnare ([9]).

Poziția comună a UE prevede legături clare între politica stabilită și SVGAM. Legătura a fost stabilită în Decizia (PESC) 2020/979 a Consiliului, iar SVGAM al UE a fost conceput în mod specific pentru a sprijini aplicarea de către autoritățile de control al exporturilor a criteriului 7 din poziția comună a UE, servind drept instrument tehnic care poate furniza o analiză a măsurilor de siguranță și securitate puse în aplicare de un potențial stat importator. Metodologia utilizată este în concordanță cu Ghidul de utilizare referitor la evaluarea standardului în raport cu bunele practici existente acceptate la nivel internațional. Articolul 4 din poziția comună stabilește, de asemenea, o justificare politică pentru componenta referitoare la schimbul de informații a SVGAM al UE.

Decizia (PESC) 2021/38 a Consiliului din 15 ianuarie 2021 de stabilire a unei abordări comune referitoare la elementele certificatelor de utilizator final în contextul exportului de arme de calibru mic și armament ușor și de muniție aferentă

Decizia (PESC) 2021/38 a Consiliului stabilește o abordare comună referitoare la elementele certificatelor de utilizator final în contextul exportului de arme de calibru mic și armament ușor și de muniție aferentă ([10]). Decizia include două „elemente opționale" pe care statele trebuie să le considere direct relevante pentru SVGAM: (c) să permită verificarea la fața locului după expediere de către statul exportator; (d) să furnizeze garanții care să demonstreze capacitatea utilizatorului final de a gestiona armele și munițiile în condiții de siguranță și securitate, inclusiv capacitatea sa de a gestiona în condiții de siguranță și securitate stocurile în care vor fi depozitate bunurile.

SVGAM poate include o metodologie de verificare ulterioară livrării pentru a sprijini verificarea la fața locului a declarațiilor făcute în autoevaluare. Acest lucru ar oferi un nivel și mai ridicat de asigurare.

([7]) Consiliul Uniunii Europene, Ghid de utilizare a Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului [astfel cum a fost modificată prin Decizia (PESC) 2019/1560 a Consiliului], p. 24.

([8]) Consiliul Uniunii Europene, Ghid de utilizare a Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului [astfel cum a fost modificată prin Decizia (PESC) 2019/1560 a Consiliului], p. 58.

([9]) Consiliul Uniunii Europene, Ghid de utilizare a Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului [astfel cum a fost modificată prin Decizia (PESC) 2019/1560 a Consiliului], p. 159.

([10]) Decizia (PESC) 2021/38 a Consiliului din 15 ianuarie 2021 de stabilire a unei abordări comune privind elementele certificatelor de utilizator final în contextul exportului de arme de calibru mic și armament ușor și de muniție aferentă, JO L 14, 18.1.2021, p. 4, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0038&from=EN>.

7. **Strategie de comunicare și de creștere a vizibilității**

AMAT li se va solicita să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a face public faptul că acest proiect a fost finanțat de UE, în concordanță cu Cerințele de comunicare și vizibilitate pentru acțiunile externe ale UE - 2018, publicate de Comisia Europeană. De asemenea, sprijinul Uniunii Europene va fi evidențiat în invitațiile și în alte documente puse la dispoziția participanților la diversele evenimente. AMAT vor asigura faptul că UE va fi reprezentată, atunci când va fi posibil, în cadrul evenimentelor care beneficiază de sprijin în temeiul prezentei decizii.

În mod specific, UE va fi recunoscută ca lider al proiectului la toate evenimentele regionale și internaționale în care este prezentat SVGAM. SVGAM al UE ar putea servi drept motivație excelentă pentru alte organizații regionale, astfel încât AMAT va încuraja și va sprijini eforturile UE de promovare a instrumentului în diferite contexte de control al armelor. Reprezentanții UE vor fi invitați să prezinte observații, iar sigla UE va fi afișată în prezentări și anunțuri publicitare.